

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning vid Kästaskolan i
Huddinge kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Kästaskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framtidsytande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Kästaskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver göra en fördjupad analys av verksamhetens behov som leder till ändamålsenliga förbättringsåtgärder.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver analysera skillnader och avvikelser i lärarnas bedömning och betygssättning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **6 augusti 2025** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr. SI 2024:4736) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare, elevhälsa och elever samt observationer och inkommen dokumentation.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn följer upp kunskapsresultat men utvecklingsåtgärder är inte tydligt kopplade till en fördjupad analys och det saknas tydliga beskrivningar kring vad åtgärderna ska leda till. Rektorn följer upp elevernas kunskapsresultat löpande under året via skolans lärplattform och i resultatdialoger med alla arbetslag samt gör en sammanställning vid läsårets slut. Utifrån resultaten görs en beskrivning av vad som framkommer i kartläggningen men djupare analys kring orsakerna till resultaten saknas. Rektorn och lärarna har identifierat att svenska och svenska som andraspråk är prioriterade områden för elevernas kunskapsutveckling och planerar undervisningen utifrån språkutvecklande arbetssätt för att nå ökad måluppfyllelse i flera ämnen. Vid resursfördelning är skolans elevhälsoteam med genom att göra kartläggningar, behovsanalyser och komma med förslag till skolläring. Rektorn har inför läsåret dubbelbemannat vissa lektioner, utifrån att det var möjligt vid schemaläggningen, och har gett lärarna i uppdrag att diskutera hur dubbelbemanningen kan användas på bästa sätt. Annan resursfördelning som rektorn har gjort till detta läsår är att en lärare arbetar heltid i biblioteket med hänvisning till att rektorn gjort liknande satsning på en annan skola och där sett ett ökat intresse hos elever för litteratur och språk. Insatsen med bemanning i biblioteket är dock inte grundad i en analys av den här skolans behov. Rektorn har också tagit fram en vision för verksamheten som talar om vad skolan ska stå för men kopplingen till bakomliggande analys är vag.

Rektorn följer upp undervisningen och säkerställer att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Bland annat har rektorn genomfört vissa lektionsobservationer, deltagit i resultatdialoger med lärare och elevhälsan samt tagit del av lärarnas analyser av exempelvis resultat på nationella prov för att få en bild av undervisningens kvalitet. Vidare säkerställer rektorn att värdegrundsuppdraget genomsyrar undervisningen genom att utbilda samtliga medarbetare i en gemensam modell som fokuserar på trygghet och studiero för elever.

Rektorns ledning och organisation

Rektorn skapar förutsättningar för lärare att samverka och skolan har tydliga arbets- och förhållningssätt. Rektorn har skapat en organisation med arbetslag där lärare kontinuerligt kan samarbeta kring undervisningen. Vidare finns pedagogiska konferenser varje vecka som leds av skolledning eller förstelärare beroende på innehåll. Exempelvis har lärarna arbetat med språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, kooperativt lärande samt en gemensam modell för trygghet och studiero som återspeglas vid lektionsobservationer. Lärarna samverkar även med elevhälsan, dels enligt ett rullande schema, dels utifrån behov i verksamheten. Under föregående läsår arbetade lärarna fram årshjul för alla ämnen och årskurser som nu ska implementeras och följas upp av rektorn.

Skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga och tillämpas av lärarna vilket främst är tydligt i förhållningssätt kring arbetet med trygghet och studiero. Vidare finns en väl inarbetad lektionsstruktur som tillämpas av lärarna i undervisningen. Lärare som är nya i yrket eller på skolan får en förstelärare som mentor och en introduktion anpassad utifrån behov. På skolan finns lärare som inte är behöriga i alla ämnen och där säkerställer rektorn genom samtal vilket stöd läraren behöver.

Rektorns ledning av skolan jämställdhetsarbete

Rektorn ger svag ledning och styrning kring frågor som rör skolans jämställdhetsarbete. Rektorn har konstaterat att resultat skiljer sig mellan flickor och pojkar men har inte gjort någon analys av bakomliggande orsaker. Rektorn har därför låg kännedom om i vilken grad eleverna ges samma förutsättningar att lära och utvecklas oavsett könstillhörighet. Föregående läsår hölls värdegrundslktioner på skolan som bland annat lyfte jämställdhet. Lärare lyfter ibland in frågor kring normer i undervisningen men arbetet sker inte strategiskt.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver göra en fördjupad analys av verksamhetens behov som leder till ändamålsenliga förbättringsåtgärder.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn arbetar för att skapa en vision och mål men utan fördjupad analys av verksamhetens behov. En otillräcklig analys kan leda till att åtgärder eventuellt inte blir träffsäkra och inte leder till ökad kunskapsutveckling samt ökad trygghet för eleverna.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn följer upp vad som har haft effekt på elevernas måloppfyllelse och analyserar skolenhetens kunskapsresultat innan åtgärder och resursfördelning görs i verksamheten. I analysarbetet kan rektorn exempelvis ta hjälp av analysfrågor som huvudmannen lyft fram i mallen för huvudmannens systematiska kvalitetsarbete. Vidare kan rektorn utifrån en välgrundad analys sätta välgrundade mål för verksamheten som går att följa upp för att säkerställa att åtgärder som görs har önskad effekt. Som stöd i arbetet rekommenderas Skolverkets material "Systematiskt kvalitetsarbete – så fungerar det"¹.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare, elevhälsa och elever samt observationer och inkommen dokumentation.

¹ Skolverket 2 maj 2024. Hämtat från Skolverkets hemsida [Systematiskt kvalitetsarbete – så fungerar det - Skolverket](#) den 18 september 2024.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen är strukturerad med tydligt syfte och innehåller variation mellan olika typer av uppgifter och aktiviteter. På skolan finns en tydlig gemensam lektionsstruktur som innehåller inledning, aktivitet och avslut av lektioner. Lärare tydliggör syftet med undervisningen för elever inledningsvis och knyter ihop lektioner genom att sammanfatta vad eleverna har tränat på. Det finns ett logiskt flöde genom lektionens olika moment som är lätt för eleverna att följa. Lärare för dialoger i helklass, elever arbetar i grupper med uppgifter och enskilt arbete förekommer. Eleverna ges ett aktivt lärarstöd genom tydliga intresseväckande introduktioner. Vidare får eleverna stöttning och fördjupande frågor kring arbetsuppgifter och lärare säkerställer vad eleverna har tagit till sig av undervisningen i slutet av lektioner. Variation av uppgifter tillsammans med aktivt lärarstöd gör att eleverna kommer i gång med sina uppgifter och bibehåller engagemang genom lektionerna.

Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Lärarna arbetar med arbetssätt som är anpassade till den aktuella elevgruppen och utgår i sin planering från att ta fram uppgifter för att möta elever på olika nivåer i sin kunskapsutveckling. Vid lektionsobservationer framgår att lärarna tydliggör begrepp och arbetar språkstärkande för att möta elevgruppen. Eleverna ges också utrymme för att samtala och samarbeta med uppgifter för att använda sitt talade språk innan arbetet övergår i skriftspråk. Lärarna använder genomgående bildstöd vid genomgångar och instruktioner som stöd för eleverna. Elever som kommit längre i sin kunskapsutveckling erbjuds svårare uppgifter eller fördjupande följdfrågor från lärare.

Lärare har höga förväntningar på eleverna och det förekommer naturliga inslag som stärker elevernas självförtroende. I undervisningen är lärare lyhörda och berömmar elever för såväl små som stora framsteg. Vid lektionsobservationer ger lärare återkommande kort positiv återkoppling till elever individuellt efter att eleverna exempelvis svarar på en fråga, deltar i aktiviteten eller kommer med ett förslag på lösning. Lärare arbetar även med att låta eleverna berömma varandra och få eleverna att växa utifrån det. Lärare utformar även uppgifter där alla elevers tankar synliggörs som att elever exempelvis får skriva en lapp och läraren lyfter alla elevers inlämnade svar eller att elever får gå fram och presentera lösningar för övriga elever. För att motivera eleverna till skolarbete försöker lärarna utgå från elevernas intressen, något som finns på riktigt och som eleverna känner igen. Lärare använder även metoder som exempelvis dramatisering för att väcka intresse hos eleverna.

Elevers delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Elever ges möjlighet att reflektera kring frågeställningar och ges strategier för sitt eget lärande. Lärare utformar uppgifter där eleverna tillsammans får resonera sig fram till en lösning eller ett svar. Det kan vara uppgifter med öppna svar men även frågeställningar med låsta svar men olika vägar att ta sig till svaret eller att elever behöver underbygga sitt svar med argument. Exempelvis konstaterar en lärare vid lektionsobservation att fladdermusen är ett däggdjur men kan flyga och frågar eleverna hur det kommer sig. Lärare ställer även frågor till elever om hur arbetet har gått för eleven på lektionen. Exempelvis får eleverna svara genom att markera med tummen hur det gått för dem på lektionen och läraren ställer följdfrågor till några elever.

Lärarna använder varierade metoder för att planera och utvärdera undervisningen med eleverna. I skolans lektionsstruktur ingår att avsluta lektioner och arbetsområden med utvärdering där eleverna får uttrycka hur de upplever undervisningen. Vidare används klassråd som forum för att prata om undervisningen. Lärare involverar eleverna i val av arbetssätt och tar med arbetssätt som eleverna uppskattar in i nya arbetsområden. Exempelvis har det framkommit i en klass att de tycker om att arbeta i stationer och läraren har då fortsatt med arbetssättet.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare, elevhälsa och elever samt observationer och inkommen dokumentation.

Arbetet för studiero och lugn miljö

Personalen bedriver ett samlat arbete med att skapa och upprätthålla studiero där eleverna ges möjlighet att göra de uppgifter lärarna har planerat. Det finns gemensamma metoder, strukturer och arbetssätt för att

skapa en lugn miljö på lektionerna. Eleverna är delaktiga i arbetet för att skapa studiero genom återkommande samtal kring studiero. Lärarna har ett gemensamt språk för att tillsammans med eleverna i början av varje lektion ta fram förväntningar kring exempelvis röstläge för lektionen utifrån lektionsinnehållet. Vidare finns gemensamma överenskommelser kring studiero uppsatta i respektive klassrum och även i andra miljöer som eleverna vistas i, exempelvis matsalen. Lärarna använder även gemensamma strategier för att återfå studiero om det blir oroligt i klassen under lektionen, som exempelvis att spela i munspel.

Arbetet för trygghet

Personalen arbetar medvetet utifrån ett gemensamt förhållningssätt för att skapa trygghet. De gemensamma metoder, strukturer och arbetssätt som finns för att skapa studiero bidrar även till tryggheten. Vidare visar granskningen att förebyggande arbete och åtgärdande insatser utgår från uppföljning och analys av tryggheten på skolan. Exempelvis besvarar elever enkäter avseende tryggheten och elever kartlägger gemensamt otrygga platser. Vid kartläggning har det framkommit att eleverna upplevt det som otryggt när alla elever ska in och ut genom en gemensam ingång och personalen har då arbetat med att alla elever inte har rast samtidigt samt har säkerställt att det finns personal närvarande vid denna övergång. Ett annat område som eleverna identifierat som otryggt är toaletter och lärarna har gått igenom instruktioner kring vad som gäller för dessa. Vidare träffar rektorn skolans utredningsgrupp varje vecka för att gå igenom incidentrapporter och eventuellt besluta om åtgärder.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare, elevhälsa samt inkommen dokumentation och officiell statistik.

Kvalitetssäkring av bedömningar, omdömen och betyg

Rektorn har identifierat att bedömning är ett utvecklingsområde på skolan och har påbörjat ett utvecklingsarbete samt organiserat för mötesformer där sambedömning ingår. Under vårterminen 2024 hade lärarna en studiedag med fokus på betyg och bedömning. Inför höstterminen 2024 har rektorn omorganiserat arbetslag för att bland annat ge ökade förutsättningar för sambedömning. Samrättning organiseras vid rättning och bedömning av nationella prov och i arbete med andra elevtexter. Rektorn har även gjort en översyn kring vilka kartläggningsmaterial lärarna använder och uppdaterat en plan för vilka kartläggningsmaterial som ska användas och när, detta för att kunna följa upp resultat. För att kvalitetssäkra sina bedömningar använder lärarna även Skolverkets bedömningsstöd i ämnen där det finns tillgängligt. Det sker dock ingen sambedömning med annan skola för att säkerställa bedömningar kring exempelvis nationella prov eller för lärare som är ensamma i sitt ämne.

Rektorns analys av omdömen och betyg

Rektorns analys av omdömen och betygssättning är begränsad, liksom rektorns kännedom om eventuella skillnader och avvikelser samt under hur lång tid dessa har funnits. Rektorn tar del av omdömen och betyg men fördjupad analys för att säkerställa likvärdigheten i lärarnas bedömning saknas. Vid resultatdialoger med skolledning, elevhälsa och lärare presenterar lärarna sin bedömning kring elever och förklarar bakomliggande orsaker. Rektorn har uppmärksammat skillnader mellan exempelvis flickors och pojkars resultat men har inte analyserat bakomliggande orsaker. Rektorn har deltagit vid betygssamtal inför betygssättningen under vårterminen 2024 och resultaten har analyserats tillsammans med speciallärare för att hitta utvecklingsområden, men inte i syfte att finna avvikelser för att säkerställa lärarnas bedömarkompetens. Rektorn har efterfrågat orsaker till att den procentandel elever som nådde minst godkänt på nationella prov var högre än andelen som fick minst betyg E i ämnet och har fått förklaringen att många elever undantogs, med beslut av föregående rektor, att göra nationella provet. Vidare har rektorn inte analyserat avvikelser mellan omdömen/betyg och resultat på nationella prov för de elever som genomförde provet trots att stora avvikelser har funnits bakåt i tiden.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver analysera skillnader och avvikelser i lärarnas bedömning och betygssättning.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte gjort en tydlig analys kring skillnader i omdömen/betyg eller avvikelser mellan nationella prov och omdömen/betyg samt tagit fram relevanta förklaringar till dessa. Då en fördjupad analys saknas riskerar rektorn att inte kunna säkerställa en likvärdig bedömning och inte heller kunna säkerställa lärarnas kompetens kring bedömning.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärarna analyserar omdömen och betyg för att ge lärarna möjlighet att reflektera över sina bedömningar. Vid skillnader mellan kön, ämnen eller årskurser bör rektorn söka förklaringar till dessa samt säkerställa att skillnaderna inte beror på lärarnas bedömarkompetens. Rektorn har även ett ansvar i sin analys att fastställa om lärare tolkar styrdokumentet lika eller om lärare har bedömt och vägt in elevprestationer på olika sätt. Rektorn behöver även säkerställa att avvikelse mellan resultat på nationella prov och omdömen/betyg inte beror på lärarnas bedömarkompetens. Huvudmannen kan här stödja rektorn genom att skapa förutsättningar till samarbete med andra skolor. En särskild uppföljning av utvecklingsområdet inom skolans systematiska kvalitetsarbete skulle kunna bidra till att utveckla arbetet och säkerställa elevernas rätt till att bli bedömda och betygsatta på likvärdiga och rättssäkra grunder.

Beslutet har fattats av Eva Lindgren, utredare.

I den slutliga handläggningen har Anna Grimlund (föredragande) och Anneli Flygare Rydell, utredare, medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektorn.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för möjlighet till yttrande.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 27 och 28 augusti 2024. Besöket genomfördes av Anna Grimlund, utredare, och Anneli Flygare Rydell, utredare. Kästaskolan är en grundskola belägen i Huddinge kommun, med huvudmannen Huddinge kommun. Skolan har elever i förskoleklass och årskurserna 1-6. Förskoleklassen ingår inte i granskningen. Vid granskningstillfället går cirka 220 elever i årskurserna 1-6. Skolan leds av en rektor som till sin hjälp har två biträdande rektorer.